

მასობრივად მდებარე ადგილები და არა ფასად შეიძლება იმითი შექმნა. მანამ მდებარე უბანსა, ეს ადგილები ერთს მდინარე გულს გეუფენის, ბევრს გეუფენითა შეგვესყიდნა როგორც, მაგრამ ვერ დავიყენოთ. მინისტრმა სიკვამლე: თხოვნა შემოიტანეთ, რომ საქარის სანგრეგენსის მდებარე ადგილები საქარია ამ ვენახისთვის და შეიქმნება ძალით მოკავშირეობით ეს ადგილები.

დასასრულ მინისტრმა დათავალიერა ვერავინ საქარის სასოფლო სკოლა, ჰკითხა ზოგი რამ მოსწავლეების და მეტად კვალიფიცილი დარჩა იმათის ცოდნით. განსაკუთრებით გაუკვირდა, ასე მალე როგორ ისწავლეს ყმა-წილებმა რუსული ენა, და რამდენჯერმე ჰკითხა დირექტორსა და მასწავლებლებს, ნუ თუ ამ ბავშვებმა სრულიად არ იცოდნენ რუსული ენა, როცა ამ სასწავლებელში მოიყვანეს სო?

მინა შენიშვნა

ბოლოში ვინღა მკითხველებთან, რომ ჩემმა ერთმა სრულიად უმანკო შენიშვნამ „დოსტოვის“ შესახებ, ასეთი დაუსრულებელი ვიოუშველებელი ასტეხა.—მე, როგორც, მის პატივისცემულს, რომ მეგონა თუ მან გოგებაშვილი, ისე იტყვიანობდა, რომ „ბოლდი-ხანობას“ გამოიჩინა და მორიელი-მაკავალად დამასახლებდა, მაშინ როდესაც მიზეზი არ მიძიქია და არავითარი საბუთი ხელში არ უქირავეს. პირადალი, წინასწარმეტყველებს ჩემულობა, მაგრამ ის წინასწარმეტყველებს, როგორც, ბოლდინახურია... ჩემ „შენიშვნაზე“ რომ იმან პასუხი დასწერა, მე სრულიად დავწყენდი, რომ მეტის წერა ადარდრდა და აი რა წერილი მიწერე სოფლიდან „რედაქციასი“: „ძალი გიორგი! გოგებაშვილის პასუხით დავწყენდი, რომ მას ვეღარც ვადავთქმევინებთ და მეც ადარ ამოვიღებ ზნას, რაც უნდა სწეროს ამასთანავე გიხიბეთ, თუ ვინმე რამე გამოგზავნოს იმის შესახებ, არ დაბეჭდოთ“

კი ამ სავნის შესახებ აღვტეპულიყი. მაგრამ, გარდა იმ წერილისა, რომელიც ვაძიებებუდა „ივერიის“ მწვემსიდან, არა აღმოჩნდარა ამის შემდეგ დავწერე წერილი, რომელიც ვაძიებებუდა ჩემი აზრის ხსენებისთვის სავნის შესახებ ისე, როგორც ვესმიადა. ამ წერილს „კვალის“ რედაქცია ძლიერ გაუკვირებია, და გამოკითხა მხოლოდ ამ მხრივ, რომ დავგინებული არისო! თითონ წერილზე-კი არას ამბობს—შეცდარი და უსამართლო აზრია ვატარებული წერილში, თუ არა. „კვალის“ უფრო იმას სცილობს, რომ სხვის სულს და გულში აფუთურს ხელი და თითონ სავანი, რომლის შესახებ დაწერა სასამართლოს აზრის სავნის მისთვის არაფრად საყურადღებოა, ხოლო, თუ „კვალისა“ რედაქციის საზოგადო სავნის სიყვარული და ქვეყნისაგანება აღაპარადა, მაშინ იგი უნდა არჩევდეს წერილის დედა-აზრს, და არა იმას, თუ რატომ აწის დაწერილი ეს წერილი.

მაგრამ ნახატებიანი ჟურნალის რედაქციას წესად არა აქვს შევხოს თითონ სავანს, აზრს, დაფასოს იმისი ღირსება, თუ ნაკლებად ვინაა და მხოლოდ შემდეგ აქვს უფროსი დასაუბრებელი, პირუთენელი, დირსე-

ლოთ!.. ხომ იცი, რაც უნდა იყოს, იაკობისთან კაცები ძვირფასები არიან ჩვენთვის და საფრთხილოდ მოსაპყრობი, თუ არ დაყვებივით, ისე არა გავკეთებდარა და სს. „მოუხედავად ამ ჩემი წერილისა, იმას მინაც უბანსუხა, ნ-ბუნება გ. წერეთელისა, სილოვანმა და დიდაშვილმა. როდესაც ჩამოვედი სოფლიდან და საცვედური მივმდ რთე ამ პატრიცეუმს პირებს, არა მისაზუსტეს: ჩვენ დიხს პატრიცეუმს გვაქვს, როგორც თქვენ, ისე იაკობ გოგებაშვილის, მაგრამ სიამოვნება და ენის სისწორეს მსხვერპლად ვერც ერთს ვერ შემოგვწარიათ და შენ შევიძლია დიდარფერი სწერო!“ ამს შემდეგ მე რაღა მეტყვიდა გავიწედი და აღარა ვფრს მოწინაწილობას აღარ ვიღებ. მაშ სრულიად უმიზეზოდ მწამებს იგი მაკიაველობას ცხიდა, რომ ვილაკ ატყუებს პატრიცეუმს იაკობს და ან მისმა წინასწარმეტყველობამ უღალატა!.. მე რაღი-კი ერთხელეც ვადავწყვიტე, იმან ააღიარებინა ნაკვალად „ადვირებიცა, რომ დასწეროს, სიტყვის შემბრუნებელი არა ვარ და დავშვებდი მასდანი აღინდელდული მოყვარული და პატრიცეუმის მცემელი“

ნაყიესა

ჭუთასისა ერთი დღისა კაცის შვიდი ჩამოვიდა რუსეთიდან და სხვათა შორის, გახრეს სამი ქუთათური: დღღა-ბრძოლე, აღმასტარა და ბეკნაბრძოლე. უნსო სტუმრებს უფრადღებთ მოსამისამ ამ სისამ ასწად გაცნობადის გავრა, ბოლოს ახათადარ-ჩათადარ და ივითხა:

—შემა აწანაო

მ. ჯიბილა

ჩვენს მასობრივ სოფლებში ცხოვრებენ ახანური: ელენები და ლევაგა, რომლებსაც

ული მსჯავრი. ეკვლას ყოველთვის ის უნდა შეიცავს, რა ზნადა აწინაშეს უნდა ქონდავს კატრის, როდესაც ამა თუ იმ აზრს ამბობდა იგი. ამ გვარად იქცევა „კვალის“ ავტორი წელიწად-ნახევარი იმ ჩვენის წერილების შესახებ, და იმედა შემდეგშიც არ უღალატებს ამ მართლა რომ „ახალს“ მიმართულებას ეს გზა ქვეყნის სამსახურისა ქვეყნისაგან, რომ „ახალს“, არა თუ ჩვენში, არამედ სხვაგანაც, სადაც მწერლობას უფრო დიდი და ფართო ასაბრუნე აქვს. თითქოს ნახატებიანი ჟურნალი არ სჯეროდეს, რომ კაცს, გარდა პირადის ანგარიშისა და სარგებლობისა, შესაძლოა სხვა რამე მოტრეფე ჰქონდეს მწერლობისაში! ამას გარდა, რატომ ჰგონია „კვალის“ რედაქციას რომ საუკუო იყოს ისეთის სავნის შესახებ ლაპარაკი წინადა არა ყოფილა? სწორედ საყვირევი თავისებური ლოგიკა აქვს ჩვენს ნახატებიანს ჟურნალს! მაგრამ ეს სულ იმის ბრალია, რომ „კვალის“ რედაქციის უფრო სხვის სულსა და გულში უყვარს ხელის ფათური. არ გვემის სრულიად, რაკი ასეთ მიზიღობას იჩენენ ნახატებიანი ჟურნალის მწვერდონი, რაღა ქართული მწერლობა

მოუყვანიათ „ოსები“ თავიანთ ადგილ-მამულისა და ტყის დასაცველად და სრულს ნებას აძლევენ, რომ არავინ გაატარონ იმთის ადგილებში. 20 სექტემბერს, დღის 10 საათზე, ზღა-საქარისაგან მიდიოდა თავიანთი სინოა ქაბისოსის ძე აბაშიძე და მისთან ახანური სიკო ჩარბანი სოფ. ლოსინთხეში ელისკანი დელგლადისა სავანის წამოხალხდა, რომელიც დიდი ხანი არ არის, რაც ეყენდით, მაგრამ ვი ამისთანა მოტანას, კინაღამ თავი არა წავაგვს ორის ღერის წყნელის გულისათვის! დაბა ყვირილის ვიღამ რომ გვიდღენ, სიკო ჩარბიანმა ხარ-უკანი წინ წაიყვანა და სინოა-ეფე ჩამორჩა, იქვე ელენების ტყეში შევიდა და ორი დერი წყნელი მოსკრა, რომელიც ფსიცა, რომ ეყდა, ერთ კაპეის არა აღმეტყუებდა და წავიდა თავის გზაზე; წინ შეხედნენ ელენების ოსები და ჰკითხეს, სად მოსპყროვ უბანსა, ავტორ ტყეში მოგპყრი სახტრე მინდაო! ამ დროს ერთმა მათგანმა იძრო ხანჯალი და დასკ-ა ეს საწყალი კაცი. ეს „ოსი“ დაიჭრეს და დააპატრონეს, მაგრამ ისევე ჩაქრა ფათოუშეს და იქვე ისე არჩინად დიდის. არამეტყუებ ძლიერ დაპირილი და მოჩინება თუ არა, დღერთა უწყის.

ამს წინად კიდევ, აფსიტოში, ს. ლევაგას ოსებმა კინაღამ მოკლეს დაბა ყვირილიში მებოგარბის: ახანური ორაკლი ვიგორის ძე საყვირელი და ვაქარი გიგო თუთბერიძე, რომლებიც მდინარე ყვირილიში თვეზობდნენ. ეს მდინარე საზღვარია ჩვენსა და საყვირელებისს მამულებისა, ვიღამ ნაბირი ლევაგას გეუფენის და გამოღმა-საყვირელებს, მაგრამ ლევაგა არ ანებებს საყვირელებს, წყალმა ჩემკენ გამოიწია და ჩემს ადგლში მოდისო, და ამიტომ საყვირელებს არ გეუფენითო: საყვირელები იგი ეუბნებინა, ნახევარი ჩემი და ნახევარი შენი გეწყალიო და ამის გამო ერთმანეთში განხეთქილება აქვო. ეს მეთვევები

აურჩევითი ნაყოფიერ ასაბრუნად! აქ სხვის სულსა და გულში ხელის ფათური მაგდენდ არ გულდობრება—ფიციფიცი მინაც; მაგრამ არის ისეთი დაწესებულება, სადაც ამ გვარის ღირსები შემოიბღის ადამიანს უხვად აჯილდოებენ, და რატომ იქ არ გასჩვევენ თავისი გულთა მზილობის ნიქ?

უნდა გამოვეტყუოთ, მოგვწყინდა ამდენი ჩვენს სულსა და გულში ხელის ფათური. ჩვენ დიდი ხანია ვითმინებ რედაქციის ამ გვარი არა ლიტერატურული საქციელი და ვფიქრობთ, ახლა-კი ვინა!

ამიტომ, უმორჩილესად ვისთხოვ „კვალისა“ რედაქციის შთამომებელს ერთხელ და სამუდამოდ შემოხსენებოთ იმის ექვემსიდან მოგვსვენისა. ნახატებიანი ჟურნალს რამდენიც ენებოს გაარჩიოს, დაფასოს და უსიტყვისი მსჯავრი ჩვენს ჩვენ წერილის, ხოლო ჩვენს განზრახვა და სურვილი, რომელიც არ წარმოგვიტყვამს ამას თავი დაანებოს. ან-კი საიდან უნდა იცოდეს „კვალის“ რედაქციამ, რა ვაქვს გულში და გულში ჩვენ უყურადღებოდ დავადგეთ, როცა იმავე „კვალში“ უმართებულად გვეგებოდნენ. მაგრამ ისეთი კრიტიკოსი, რომელიც ვაგე-

საყვირელებისს კუთვნილ წყალში თევზობდნენ; მეთვევები, რომ დიდი ხანში შეასწარეს, და ორივეს ბაღევი წაიარავს.

აქ ვერავინ ჰვადის ლევაგების და ელენების ადგილში გავლას; არამც თუ იმ ადგილებში ვინაინთ ოსებისა, არამედ თავიანთ სახლ-კარხედაც რომ შეხედებინა ხოლოდ ოსებსაც, მოწიწებით სალამს აძლევენ. ვლად. აბლაძე

ნარკვევი

(ერთნალ-ვაზეთიდან)

გაზეთი «Южный Край» შემდგეს ამასი იწერება ხარკოვიდან ციმბირს და მდინებში საშუალო გავანებისთვის თავის ნათესავებთან გამოთხივების შესახებ.

როდესაც პატრიცების ციმბირში გავგანა დაპირეს, რაინის ზნის სადღერებში თითქმის მთელმა სოფლის საზოგადოებამ მოიყარა თავი; უმეტესად ესენი ბრალდებულთა დედ-მამანი და ნათესავები იყვნენ, რომელთა შვილებიც ნება-უხეზებია ზონის ქვეყნის მიდიდნენ. პატრიცებს ნება მიჰყავს უკანასკნელად გამოთხოვბულებს თავის ნათესავებსა. მეტის-მეტე გულსაკუთარ ეთეს გამოთხოვბულებს რაინის ზნის ბაქანზედ, სადაც ვაგონები იყო მოყვებულ ტუსალების ჩასახლად, მწერივად ჩამორგდნენ პატრიცების ზალადა დედ-მამანი ნამტრალევის თვალბით. ავტორ გამოადგნენ პატრიცებიც, გულს უწყველად დადამიანს იმითი ნახვა, მზრამდებულებისა და ოღმსე-კი კარვის მოვაჯებ—მზენად-მოხსენებულსა. ისინიც ნამტრალევის თვალბით გამოდიდნენ და სანამ დღესათან, ან მამათან მიდიდნენ, და გვერდ მუხლს მომართდნენ ხოლოდ, და გვერდმდნენ: აგვანათი, გვაპატრეთო!.. დღესაც თავის დაკვირვებებს უბანსუხადა: „ღმერთმა გაატოთ შევილოა“. მესამე მუხლ-მოყრის შემდეგ დედ-მამა ხელთი აყენებდა თავის შვილებს, რომლებიც ცრემლ-მოწველები ძლიერად დგვიდნენ ვეზულ და გულში იყავდნენ დედ-მამას. ბევრს დარაჯას-კი აუხლავდა გული, როდესაც მიხვტა დედ-მამის მუხლს უფრად თავის შვილს და მისი ნაშობ. ნახარხ დედ-მამის ცქრით ცრემლად სდებოდა.

არ არის იმისთანა ბოროტ-მომჭე-

ბაც-კი არ შეუძლიათ დაწერილის აზრისა, ჩვენ არა ვგვეწყინებარა, ხოლო არა ევატრება „კვალის“ წერილი მან კრიტიკოსებს, იგივე აღარ მიეცევა ბან გიორგი წერეთელს, რომელიც ხან ერთის ნიღბით გამობრძანდება ხოლოდ და ხან მეორეთი.

დასასრულ, რაკი თითონ „კვალის“ რედაქციამ ინება დაწვერა, ვითომ „კვალ-ფშველამ იმითომ დაანება თავის „ივერიის“, რომ გავხდეს „ახალს“ მიმართულებას არ თანაუგრძობა-დაოა, ამიტომ საქიროდ მიგვანჩია ადვადინით ნამდვილი გარემოება ამ საქმისა.

ვაგ-ფშველამ გამოვიგზავნა რამდენიმე ფელეტონი, რომელიც დაწვერებული იყო სარედაქციო კომიტეტისგან და ვერ დაბეჭდა. ამას გარდა, მოიტრანა ერთი ლექსი, რომელიც მე და ერთმა ქართველმა პოეტმა, რომელიც ამ დროს რედაქციის იყო შემთხვევით, თუმცა ხუთჯერ, თუ ექვსჯერ გადავიკითხეთ, მაგრამ არა თუ პოეზია ამ ლექსისა ვერ შევიგნეთ, არამედ ვერც იმას მივხედეთ, რის თქმა უნდადა ვეტროს.

ამიტომ, არც ეს ლექსი დაბეჭდვით, რასაკვირველია. იმის შემდეგ ვაგ-ფშველა რედაქციისა აღარ გვინა-

და, რომ იმის გულის სიღრმეში ოდნავ, მკრათაოდ მინაც არა ჰმეუტავდეს ცხოველს-მყოფელი შუტი ნათელისა და ქვემარტებისა..

უცხოეთი

აღმოსავლეთის ოში. ღებეშებით იუწყებიან, რომ ჩინეთში მცხოვრებელი ძლიერ ღრტყინავენ. ჯარისკაციანი არავითარი სიხდრო წესს აღარ ემორჩილებიან, თითქმის მთელი ჯარი აჯანყდა; მოხელეებმა სურათისა და იარაღის საწყობები გაძარკვეს. ფლორა ისეთი უკიდურეს მდგომარეობაშია, რომ ბრძოლის ვერ-კი გაუძლებს.

იაპონელები თითქმის დაუბრკოლებლად მიიწვევენ ჰკინისკენ.

საზრანგოთი და ინგლისი. „Fingero“-ს ლონდონელი კორესპონდენტი, რომელსაც „Standard“-ი ინგლისის ცხოვრების დიდი მკითხველი უწოდებს, დიდად საყურადღებო ცნობებს იწერება ინგლისის მდგომარეობისა და საზრანგოთის ურთიერთობის შესახებ. „ღრთა განმავლობაში ინგლისელები მიეყენენ ფრანგების თავის მოწინააღმდეგებელ ჩათვლას, ისეთი მოწინააღმდეგებელ, რომელთა ნაც იქნება ჩქარა მოხლეთ შეხედვრა და შეზღოვება. ამ მოსლოდნელ შემბრძობების შესახებ აქ აშკარად მოწინააღმდეგებელ, თუმცა-კი სურსან, მაგრამ იმის თავიდან აცილებას შესაძლებელია არა ჰხადინა. პარლამენტში, კურნალ-გაზეთობაში და, ასევე ინგლისელები, ხალხში-კი სულ იმას ამბობენ, თუ ინგლისის ფლორა ძლიერდება, სავნდ ისა აქვს, რომ საფრანგეთის ზღვის ძლიერებას შეგობა მოიხოსო. ამ წელში მომხდარი აღმუშები ინგლისის საზღვრო ხრამაღდების ნამდვილს სურათს წარმოადგენდა იმ ბრძოლისა, რომელიც ლამანაშ და მებეთა შუა ზღვაში მოსიარულე ინგლისის ხრამაღდებს მოუხედებთ შერბურებისა და ტულონის ხავს..

ხოლო რაც შეეხება იმ მიზეზს, რომელსაც „კვალის“ ასახელებს, ეს არც ვაგ-ფშველისაგან ვაგვიგონებ და არც სხვისაგან. შესახებელია ისიც იყოს, რომ ვაგ-ფშველამ იმის მართლების გამოკვლა შეამწინა გავიგონებ და ამისთვის დაწავა თავი. მან კარგს იჩენებს ვაგ-ფშველად, ვაგ-ფშველად—რაში მდგომარობდა წინანდელი მიმართება „ივერიისა“ და, რა საგამოხელი ცვლილება დაეტყო გავთის ახლო?

ამას გარდა, რა შესარვეია ერთმანეთში ვაგ-ფშველისა პოეზია და იმისი აზრი რომელსავე ეკუთვნის სავნის შესახებ? განა არ შეიძლება იმისი წარმოდგენა, რომ ვაგ-ფშველას პოეზია მოსწონებოდას კაცს და სარედაქციის მხარით დაბეჭდილი წერილი-კი არა ან და—ეს წერილი ომობა მარგალიტი გეონის და ვაგ-ფშველისა პოეზია-კი მხოლოდ მისი ხალხში გაბნეულ დღესთა მკრათა მზამაგ-ან კიდევარც ეს წერილი მოსწონდეს და, არც იმის პოეზიით იყოს გაბრუნებული?

ყოველი ესე შესახებელია და ერთს მეორესთან კავშირი სრულიად არა-აქვს-კი.

